

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/168/2019
Identifikačné číslo spisu:	1112227719
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Terézia Mecelová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1112227719.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu M. P., trvale bytom v J., mestská časť D. C., J. XXXX/XX, zastúpeného splnomocnenkyňou Consilior Iuris s.r.o., so sídlom v Bratislave, mestská časť Staré Mesto, Radlinského 51, IČO: 47 231 157, proti žalovaným 1/ IDOPS, družstvo, so sídlom v Bratislave, Hyrošova 3, IČO: 00 684 872 a 2/ Ing. O. O., trvale bytom v J., mestská časť D. C., Y. XXXX/X, obom zastúpeným splnomocnenkyňou CHMELO & PARTNERS advokátska kancelária, spol. s r.o., so sídlom v Piešťanoch, Royova 9, IČO: 47 255 633, o uloženie povinnosti, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 24C/160/2012, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2019 sp. zn. 6Co/142/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca je povinný zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobu došlou Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) 27. augusta 2012 (v znení jej zmeny) domáhal uloženia povinnosti žalovaným 1/ a 2/ zachovať v súčasnom stave vodovodnú prípojku pre byt č. X vedúcu cez byt č. X a kanalizačnú prípojku pre byt č. X vedúcu cez byt č. X. Žalobu odôvodnil tým, že je vlastníkom bytu č. X v bytovom dome nachádzajúcom sa v katastrálnom území D. C., súpisné č. XXXXXX na ul. Y. údolie č. XX v J. (ďalej aj len „bytový dom“), zapísanom v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXXX. Žalované 1/ bolo vlastníkom bytov č. X a č. X v predmetnom bytovom dome (pozn. v priebehu konania predal byt č. X žalovanému 2/). Žalované 1/ začalo vykonávať rekonštrukciu bytov č. X a č. X, a to bez stavebného povolenia a súhlasu ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov (ďalej len „vlastníci“). Ak by zo strany žalovaných 1/ a 2/ došlo k odpojeniu vodovodného potrubia prechádzajúceho cez byt č. X, ktorým je dodávaná voda k bytom č. X a X a taktiež k odpojeniu a zaslepeniu kanalizačnej prípojky, ktorou je odvádzaná voda z bytov č. X a č. X, stal by sa byt žalobcu nespôsobilým na riadne užívanie, čo by mohlo viesť ku

značným škodám.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom z 11. júla 2017 č. k. 24C/160/2012-448 žalobu zamietol; zrušil uznesenia z 18. septembra 2012 č. k. 24C/160/2012-27 (v celom rozsahu) a z 5. novembra 2012 č. k. 24C/160/2012-80 (v časti uloženia povinnosti žalovanému 2/ spočívajúcej v zákaze odpojiť a zaslepiť kanalizačnú prípojku) a žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Rozsudok právne odôvodnil ust. § 123, § 124, § 125 ods. 1, § 126 ods. 1, § 127 ods. 1, § 420 ods. 1 a 3 a § 438 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 2 ods. 1, 2, 4, 5 a 8 až 12, § 3 ods. 1 a 2, § 6 ods. 1 až 3, § 7 ods. 1, § 7b ods. 1 a 2, § 7c ods. 1 a 9 písm. j/ a l/, § 11 ods. 1 a 5 a § 19 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z.z.“) a § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov. Vecne zdôvodnil, že žalobca nie je v spore aktívne legitimovaný, pretože žalobcovi ako spoluvlastníkovi spoločných zariadení bytového domu, do ktorých patria vodovodná a kanalizačná prípojka, neprislúchajú kompetencie patriace výhradne Spoločenstvu Hradné údolie (ďalej len „spoločenstvo“), ktoré spravuje bytový dom. Otázka prevádzky, opravy, údržby, rekonštrukcie a modernizácie spoločných zariadení bytového domu a prípadné vymáhanie škody spôsobenej poškodením takýchto zariadení, či samotným poškodením spoločných prípojok, nepatrí ani do kompetencie žalobcu a ani do kompetencie žalovaných 1/ a 2/. Prípadný zásah žalovaných 1/ a 2/ do spoločných prípojok bytového domu sa týka nielen spoluvlastníckeho práva žalobcu k spoločným zariadeniam, ale aj spoluvlastníckych práv ostatných vlastníkov, ktorých záujmy v prípade ochrany ich práv môže hájiť jedine spoločenstvo, ktoré bolo pre takýto účel 20. novembra 1997 zriadené. Žalobe nebolo možné pre nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu vyhovieť, pričom súd prvej inštancie súčasne dodal, že ak by tu táto legitimácia bola, nebola by tu právomoc súdu. Rozhodnutie o trovách konania bolo odôvodnené právne ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „C. s. p.“) a vecne úspechom žalovaných 1/ a 2/ v konaní v celom rozsahu.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie žalobcu uznesením z 31. januára 2019 sp. zn. 6Co/142/2018 podľa § 389 ods. 1 písm. a/ C. s. p. a podľa § 391 ods. 1 C. s. p. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a konanie zastavil s tým, že po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená príslušnému stavebnému úradu. Súčasne zrušil uznesenia súdu prvej inštancie z 18. septembra 2012 č. k. 24C/160/2012-27 (v celom rozsahu) a z 5. novembra 2012 č. k. 24C/160/2012-80 (v časti uloženia povinnosti žalovanému 2/ spočívajúcej v zákaze odpojiť a zaslepiť kanalizačnú prípojku) a žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Uviedol, že na stavebnom úrade prebiehajú dve konania, a to konanie č. XXXX/XXXXX/XXXX/STA/HLA vo veci stavebných úprav stavby s názvom „Rekonštrukcia bytu č. X v bytovom dome Y. Z. XX“ a konanie č. XXXX/XXXXX/XXXX/STA/Ham-L/XXX vo veci stavebných úprav stavby „Y. Z. XX, stavebné úpravy a zmena tvaru okien v byte č. X.“ V rámci týchto správnych konaní sa rieši aj otázka vodovodnej prípojky pre byt žalobcu vedúcej cez byt č. X a otázka kanalizačnej prípojky vedúcej cez byt č. X (sám žalobca tvrdil, že problémy s vodovodnou a kanalizačnou prípojkou vznikli práve v dôsledku stavebných prác vykonávaných v bytoch č. X a č. X.). Ide tu o vykonávanie stavebných prác v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon). Súdu preto chýba právomoc na prejednanie a rozhodnutie tejto veci. Odvolací súd dodal, že otázka zabratia časti spoločnej chodby novovybudovanou priečkou nebola predmetom konania a súhlas nadpolovičnej väčšiny vlastníkov so stavebnými úpravami nemožno nahradiť rozhodnutím súdu. Zákon č. 182/1993 Z.z. umožňuje prehlasovanému vlastníkovi obrátiť sa so žalobou na súd. Okrem tohto prípadu súd rozhoduje už iba v prípade rovnosti hlasov alebo v prípade, ak sa nedosiahne uznášaniashopná väčšina (§ 14 ods. 8 zákona č. 182/1993 Z.z.). Pre nedostatok právomoci súdu bolo potrebné konanie zastaviť a vec postúpiť príslušnému stavebnému úradu. Vzhľadom na zastavenie konania odvolací súd v zmysle § 335 ods. 2 C. s. p. zrušil uznesenia súdu prvej inštancie, ktorými boli vo veci nariadené neodkladné opatrenia. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odvolací súd právne odôvodnil ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 C. s. p. a vecne

zavinením žalobcu na zastavení konania, čím žalovaným 1/ a 2/ vznikol nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

4. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Dovolanie odôvodnil ustanovením § 420 písm. f/ C. s. p. (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). Navrhol zrušiť uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že názor odvolacieho súdu nepovažuje za správny. Predmetom stavebných konaní, na ktoré odvolací súd poukázal, nie sú vodovodná a kanalizačná prípojka pre byt č. X (odpojenie a zaslepenie), ale ich predmetom sú stavebné práce v byte č. X a č. X. Naviac súd nemal informáciu, v akom stave boli tieto konania, či neboli v čase jeho rozhodnutia právoplatne skončené. Žalobca žalobu na súd podal 27. augusta 2012 a správne konania boli začaté až 12. septembra 2012, teda žalobca sa mohol v čase vzniku ohrozenia jeho práv úspešne domáhať ich ochrany na súde, nakoľko správne konania ešte neprebiehali. Žalobca sa svojou žalobou domáha ako vlastník bytu č. 5 ochrany svojho vlastníckeho práva proti neoprávneným zásahom žalovaných 1/ a 2/. Hrozba vyplynula z oznámení, ktoré žalovaný 1/ umiestnil na vchodových dverách bytového domu. Uznesenie odvolacieho súdu považuje za arbitrárne.

5. Žalovaní 1/ a 2/ navrhli dovolanie ako neprípustné odmietnuť. Uviedli, že podané dovolanie je bez právnej relevancie a nedostatok právomoci súdu v danej veci je nespochybniteľný.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napádané rozhodnutie (§ 424 C. s. p.), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je prípustné.

7. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 C. s. p. je dovolacím dôvodom vytýkaná tzv. zmätočnosťná vada (§ 431 ods. 1 C. s. p.) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.); v prípade dovolania prípustného podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je potom dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

9. Podľa § 420 C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, a/alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Žalobca vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p.

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C. s. p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto posudzoval opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní (pred dovolacím súdom) došlo k ním

tvrdenej vade zmätočnosti.

12. Pojemným znakom vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ C. s. p. je, že k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie), znemožňujúca strane sporu (skôr a dnes ešte v mimosporových konaniach stále účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (tu por. R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017 a 8 Cdo 85/2018). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

13. Žalobca dovolaním namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je arbitrárne ako i to, že postupom odvolacieho súdu, ktorý konanie zastavil pre nedostatok právomoci, došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

14. V zmysle zjednocujúceho stanoviska najvyššieho súdu (R 2/2016) prijatého ešte za skoršej právnej úpravy občianskeho súdneho konania „nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. a výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.". Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska - pokiaľ ide o jeho druhú vetu, hovoriacu o nedostatku dôvodov rozhodnutia ako o postupe súdu odnímajúcim účastníkom konania možnosť konať pred súdom - nedotkli, preto ho v tomto smere (pokiaľ ide o jeho druhú vetu) treba považovať naďalej za aktuálne (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 92/2018, 4 Cdo 59/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 141/2017, 8 Cdo 49/2017).

15. V napadnutom uznesení v prejednávanej veci odvolací súd uviedol, z akých dôvodov dospel k záveru o nedostatku právomoci súdu v predmetnej veci, keď konštatoval, že v rámci prebiehajúcich správnych konaní sa rieši aj otázka vodovodnej prípojky pre byt žalobcu vedúcej cez byt č. 6 a otázka kanalizačnej prípojky pre jeho byt vedúcej cez byt č. 8 (sám žalobca tvrdil, že problémy s vodovodnou a kanalizačnou prípojkou vznikli práve v dôsledku stavebných prác vykonávaných v bytoch č. 6 a č. 8). Súčasne dodal, že tu ide o vykonávanie stavebných prác v zmysle stavebného zákona. Z uvedeného vyvodil záver o nedostatku právomoci súdu v predmetnej veci.

16. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností vychádzal, akými úvahami sa riadil a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. Odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom zodpovedajúcim zákonu.

17. Dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka/strany na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

18. Za procesnú vadu konania uvedenú v § 420 písm. f/ C. s. p. nemožno považovať to, že odvolací súd

neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

19. Dovolací súd ďalej uvádza, že v predmetnej veci je zrejmé, že žalobca sa domáha ochrany vlastníckeho práva, do ktorého mali zasahovať žalovaní 1/ a 2/ stavebnými prácami resp. úpravami, v priebehu tohto konania ohlásenými príslušnému stavebnému úradu. Ide tu o oblasť, v ktorej sa prekrýva právomoc stavebného úradu s právomocou súdu. Po začatí príslušného stavebného konania je už daná právomoc stavebného úradu. V rámci stavebného konania je možné vzniesť námietky, prípadne správny orgán môže pred skončením konania v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre zabezpečenie jeho účelu uložiť účastníkom, aby niečo vykonali, niečo sa zdržali alebo niečo strpeli podľa § 43 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

20. Prípustnosť dovolania žalobcu s poukazom na vyššie uvedené z ust. § 420 písm. f/ C. s. p. nebolo možné vyvodiť.

21. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. (ako neprípustné) odmietol.

22. Žalovaní 1/ a 2/ boli v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešní (§ 255 ods. 1 C. s. p.) a vznikol im voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.